

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.8.2014 г.
COM(2014) 501 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**Годишен доклад от 2014 г. относно политиките на Европейския съюз за развитие и
външно подпомагане и тяхното изпълнение през 2013 г.**

{SWD(2014) 258 final}

**Глобална отговорност
Глобална солидарност
Глобални ценности**

Помощ за най-нуждаещите се държави и хора

Политиката на Европейския съюз (ЕС) за развитие никога не е била по-важна или по-ефективна. Благодарение на нея европейските ценности се разпространяват успешно в нашия бързо променящ се свят, а ЕС печели влияние и уважение. Но преди всичко тя допринася решително за постигането на основната ни цел — премахване на крайната бедност веднъж и завинаги.

През 2013 г. ЕС продължи да оказва политическа и финансова подкрепа за развитие в целия свят. Той отпусна значителна сума — 14,86 млрд. EUR, за външна помощ за развитие. В съответствие с Програмата за промяна¹ — подробният план на Комисията за политиката за развитие с голямо въздействие, насочена към подпомагане на най-нуждаещите се държави и хора — държавите с ниски доходи и най-слабо развитите държави са основните бенефициери на тази помощ.

Взети заедно, ЕС и неговите 28 държави членки продължават да са най-големият световен донор на помощи. Разбираме, че бихме могли да направим повече — особено ако постигнем колективната си цел до 2015 г. да заделяме за развитие 0,7 % от брутния вътрешен продукт (БВП) на ЕС. Съзнаваме също, че сътрудничеството за развитие е нещо повече от финансови средства. Когато предоставяме помощ за развиващи се държави, която се ползва с подкрепата на над 80 % от европейските граждани², поставяме изключително силен акцент върху бедността. Но това предполага и ангажимент от държавите партньори да заемат водеща роля, а предоставянето на помощ да стане възможно най-ефективно.

Определяне на финансовата основа за развитие

През декември 2013 г. Европейският парламент одобри финансовите инструменти за външни дейности на ЕС³ за периода 2014—2020 г. Основен елемент в този пакет по отношение на развитието е целта за премахване на бедността в световен мащаб, като същевременно се гарантира, че нашите държави партньори играят водеща роля в собственото си развитие.

Многогодишната финансова рамка (МФР) преобразува изразява приоритети на ЕС за периода 2014—2020 г. във финансови измерения и определя насоки за изразходване на договорените суми в областта на външните действия, включително за развитие. ЕС ще съсредоточи работата си със своите външни партньори върху четири специфични

¹ COM(2011) 637 окончателен, 13.10.2011 г.

² Специален Евробарометър 405 „Помощта на ЕС за развитие и целите на хилядолетието“

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_405_en.pdf

³ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1134_en.htm

политически приоритета: разширяване, съседство, сътрудничество със стратегически партньори и сътрудничество за развитие.

За периода 2014—2020 г. договорената обща сума за инструментите за финансиране на външни действия възлиза на малко над 51,4 млрд. EUR. Други 30,5 млрд. EUR ще бъдат предоставени за сътрудничество с африканските, карибските и тихоокеанските (АКТ) държави, както и с отвъдморските страни и територии (ОМСТ), чрез 11-я Европейски фонд за развитие, който не е част от бюджета на ЕС.

Европейският парламент ще участва в определянето на приоритети за външно сътрудничество на ЕС преди програмирането на външните финансови инструменти. Подобрената координация между ЕС и държавите членки с цел максимално увеличаване на въздействието и видимостта — по-специално чрез съвместно програмиране на помощта — също ще бъде основна характеристика.

Освен това ЕС все повече използва иновационни източници за финансирането за развитие, включително инструменти за смесено финансиране и средства от частния сектор.

Изпълнение на Програмата за промяна

Необходимостта от възможно най-добро използване на предоставяната от нас външна помощ за развитие наложи Европейската комисия да внесе промяна в политиката за развитие. През 2013 г. се доближихме още повече до постигането на основната си цел за премахване на крайната бедност в целия свят в рамките на едно-единствено поколение.

Инвестиране в нашето бъдеще

Светът и по-специално развиващият се свят се променя бързо. Световният БВП е нараснал с една трета от 2000 г. насам, но развиващите се държави са тези, които са водещи в това отношение, като през последните десет години са осигурили 70 % от световния растеж. БВП на Африка на юг от Сахара се е увеличил с 84 % от 2000 г. насам. Понастоящем Африка е континентът с най-бързи темпове на растеж и с най-младо население.

В резултат на това се наблюдава значително изместване на световното влияние и пазари от развития свят към бързоразвиващите се и най-слабо развитите държави. Преди петдесет години бързоразвиващите се и развиващите се икономики съставляваха едва 25 % от световния БВП. Днес техният дял възлиза на 50 % и е възможно той да надхвърли 66 % в рамките на следващото десетилетие. Тази добра новина показва, че сътрудничеството за развитие е нещо повече от солидарност: то е свързано с инвестирането в по-добро бъдеще, което е в полза на всички.

През 2013 г. ЕС работи за изпълнението на препоръките по политиките, залегнали в Програмата за промяна, и за преодоляване на предизвикателствата по отношение на развитието, пред които сме изправени, като постави акцент върху най-бедните държави и граждани в света и върху области, в които ЕС със сигурност може да внесе добавена стойност.

Доброто управление, включително спазването на правата на човека, демокрацията и върховенството на закона, и подкрепата за устойчив и приобщаващ растеж чрез използване на движещи сили като устойчивото земеделие и устойчивата енергия са двата набора от общи приоритети на политиката, които взаимно подсилват стълбовете, на които се основава Програмата за промяна.

През 2013 г. беше организирано подробно проследяване на националното програмиране в отделните държави, за да се гарантира, че действията на ЕС са насочени най-много към три целеви сектора, които отразяват тези приоритети на политиката. Освен това Програмата за промяна ни ангажира с предоставянето на най-малко 20 % от външната помощ за развитие от ЕС за подпомагане на социалното приобщаване и човешкото развитие и за по-тясно проследяване на финансирането на борбата с изменението на климата. Плановете за съвместно програмиране с държави — членки на ЕС, и с други донори постигнаха напредък в над 40 държави в целия свят, сред които и редица нестабилни държави.

Приобщаващ и устойчив растеж

Недохранването е причина за най-малко една трета от смъртните случаи сред децата в развиващия се свят и основната причина за смъртните случаи при 20 % от майките. През 2013 г. ЕС увеличи усилията си за борба с глада в световен мащаб, несигурността на прехраната и недохранването чрез ново предложение за политика, определено в Съобщението на Комисията „Подобряване на храненето при майките и децата в рамките на външната помощ: рамка за политиката на ЕС“. То беше представено през март на заседание в Брюксел на движението за подобряване на изхранването Scaling Up Nutrition (SUN): глобална платформа за справяне с предизвикателствата, свързани с недохранването. Комисията си поставя за цел да се подобри изхранването на майките и децата, за да се намалят смъртността и заболяванията, както и пречките пред растежа и развитието, причинени от недохранване. Основа на нашата политика е осигуряването на 3,5 млрд. EUR с цел да се помогне броят на децата със забавен растеж да намалее със седем милиона до 2025 г.

Камбоджа увеличава износа си на ориз

ЕС подпомогна развитието на малките и средните предприятия (МСП) в **Камбоджа**, като предостави сума в размер на 8,6 млн. EUR за доверителен фонд с множество донори, управляван от Международната финансова корпорация. Програмата, чиито основен дарител е ЕС, повишава конкурентоспособността на МСП в сектора на ориза. Това включва увеличаване на капацитета за обработка на ориз в държавата, както и подкрепа за продажбата на камбоджански ориз, който спечели наградата „Най-добър ориз в света“ за 2012 г. и 2013 г. В резултат на това през 2013 г. стойността и обемът на износа се увеличиха над два пъти.

Близо 1,4 милиарда души в света нямат достъп до електричество и почти три милиарда души разчитат на твърди горива като традиционна биомаса и въглища за готвене и отопление. Като ангажимент по инициативата на ООН „Устойчива енергия за всички“ (SE4ALL) ЕС си постави за цел осигуряването на достъп до устойчива енергия за 500 милиона души до 2030 г. и задели средства за координирането, разпространението и проследяването на това световно усилие за период от три години.

През 2013 г. ЕС подпомогна проекти за производство на енергия в целия развиващ се свят чрез своите инструменти за съчетаване на субсидии за развитие с други капиталови инструменти. В Африка на юг от Сахара бяха разпределени 400 млн. EUR по линията на Доверителния фонд за финансиране на инфраструктура ЕС—Африка (ДФФИ), като бяха привлечени значителни инвестиции от най-малко 4 млрд. EUR. Налице са инициативи като инструмента на ЕС за техническа помощ на стойност 80 млн. EUR с цел подпомагане на държавите партньори да усъвършенстват и развиват своите политики, за да успеят да привлекат необходимите частни инвестиции за развитие на устойчив енергиен сектор.

Между 2007 г. и 2012 г. нивото на безработицата сред населението в трудоспособна възраст в световен мащаб се увеличи от 60,3 на 61,3 %. С цел насърчаване на приобщаващия растеж, който позволява на най-бедните слоеве от населението да участват в дейности за създаване на доходи, помощта от ЕС достигна до 8,8 милиона души и в периода между 2004 г. и 2012 г. тя помогна да се осигури техническо и професионално образование за 7,7 милиона души.

През 2013 г. въпросите на миграцията неизменно присъстваха в новините. Съобщението на Комисията „Оптимизиране на въздействието на миграцията върху развитието“⁴ осигури основата за общата позиция на ЕС и неговите държави членки, представени на диалога на високо равнище по въпросите на международната миграция и развитие, организиран от Общото събрание на ООН на 3—4 октомври. В позицията на ЕС се подчертава, че миграцията следва да бъде призната за движеща сила на приобщаващото икономическо, социално и екологично развитие и че в стратегиите за развитие миграцията и мобилността се отчитат като „фактори, способстващи за развитието“.

Добро управление

През 2013 г. ЕС постигна по-нататъшен напредък в прилагането на Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията⁵. Той продължи активно да подкрепя организации на гражданското общество и конкретни диалози за правата на човека, които се проведоха в над 20 държави. ЕС разположи мисии за наблюдение на изборите в подкрепа на демокрацията и демократизацията, включително например в **Кения, Пакистан, Хондурас и Мали**.

В рамките на своята обща политика за сигурност и отбрана (ОПСО) ЕС постави началото на две нови мисии: мисията на ЕС за обучение в **Мали** и мисията на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в **Либия**. Общо през 2013 г. ЕС разположи над 7 000 души цивилен и военен персонал в 12 граждански мисии и четири военни операции.

През декември 2013 г. Европейската комисия и върховният представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност приеха съвместно Съобщение „Всеобхватният подход на ЕС към външните конфликти и кризи“⁶ с оглед по-нататъшно

⁴ COM/2013/0292

⁵ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

⁶ JOIN(2013) 30 final, 11.12.2013 г.

увеличаване на усилията ЕС, за да станат действията му по света по-последователни, по-задълбочени и по-ефективни.

Мир и стабилност

Устойчивото развитие и изкореняването на бедността се нуждаят от мир и стабилност, но обратното твърдение е също толкова вярно. ЕС запази челните си позиции по отношение на усилията за насърчаване на мира и стабилността, отчитайки, че ефективното използване на помощта за развитие може да бъде изключително важен елемент за постигане на трайна промяна.

Например **Мали** заемаше приоритетно място в програмата на ЕС за 2013 г. През февруари помощта за развитие за африканската държава беше възобновена след бързото приемане от страна на малийските органи на пътна карта за прехода към възстановяване на демокрацията и стабилността. Мобилизирани бяха близо 250 млн. EUR за задоволяването на неотложните нужди на народа на Мали, като акцентът беше поставен върху продоволствената сигурност, водоснабдяването и канализацията, както и върху новите предложения за подпомагане на съживяването на икономиката.

През май 2013 г. в Брюксел ЕС, Франция и Мали организираха конференция на основните международни донори „Заедно за ново Мали“. На конференцията беше поет ангажимент за общо 3,25 млрд. EUR в подкрепа на приоритетите за развитие на Мали: решително мобилизиране на подкрепата и солидарността от най-високите равнища в международната общност.

На международна **конференция за Сомалия**, проведена на 16 септември в Брюксел, ЕС пое ангажимент за още 650 млн. EUR в подкрепа на положителните тенденции в държавата и за да се гарантира, че тя ще продължи да следва пътя на стабилност и мир. Новите средства ще се използват за осигуряване на основни услуги като здравеопазване, снабдяване с чиста вода и за образование.

Конференцията „Нов курс за Сомалия“ отбеляза повратен момент в отношенията ЕС—Сомалия, като събра международната общност и Сомалия в одобрението на Пакта за Сомалия, с което бе поет ангажимент за подкрепа за неговото реализиране и най-вече за ангажирането на всички страни в този нов политически процес. В качеството си на най-големия донор на Сомалия, ЕС предостави близо 521 млн. EUR между 2008 г. и 2013 г. Сред някои от най-значителните постигнати резултати са записването на училище на близо 40 000 деца, осигуряването на питейна вода за половин милион души и подпомагането на 70 000 души при отглеждането на добитък.

ЕС потвърди дългосрочния си ангажимент за подкрепа на **Афганистан** по време на прехода и десетилетието на преобразования. Мандатът на полицейската мисия на Европейския съюз в Афганистан в подкрепа на цивилните полицейски сили и върховенството на закона беше удължена до 31 декември 2014 г. През 2013 г. ЕС отдели 196,5 млн. EUR за подпомагане на местното развитие и управление, за провеждането на честни и прозрачни избори, за регионално сътрудничество между Афганистан и неговите съседи и за развитие на земеделието и полицията.

След избухването на нова вълна на насилие в **Централноафриканската република (ЦАР)** в края на 2012 г. ЕС ускори усилията си за информиране на партньорите. В средата на август Европейската комисия прие по линия на Инструмента за стабилност програма за стабилизиране на стойност 10 млн. EUR в отговор на кризата след преврата. Вълната от насилие между местните общности доведе до хуманитарна криза в държавата и Комисията отпусна 39 млн. EUR под формата на помощи. Освен

това ЕС отдели 50 млн. EUR за **международната мисия под африканско ръководство за подкрепа в Централноафриканската република (MISCA или AFISM-CAR)**. Предвижда се допълнителна помощ за MISCA.

Договорът за изграждане на държавни институции в **Кот д'Ивоар** на стойност 115 млн. EUR беше основен компонент на общата стратегия на ЕС, насочена към стабилизиране на държавата, възстановяване на властта на държавата и насърчаване на приобщаващия растеж през 2013 г.

Солидарност и подкрепа

ЕС също така беше най-важният и изявен донор в подкрепа на прехода на **Мианмар** към демокрация и през 2013 г. ЕС продължи да подкрепя промяната. На 5 март при посещението на президента на Мианмар в Брюксел бе направено съвместно изявление на председателя на Европейския съвет Ван Ромпой, председателя на Европейската комисия Барозу и президента на Мианмар У Теин Сеин. Изявлението беше повратна точка в отношенията между ЕС и Мианмар, тъй като в него се определят визия за изграждане на трайно партньорство и планове за демократизиране, национално помирение и икономическа либерализация.

Всеобхватната рамка на ЕС за Мианмар определя целите на ЕС и на държавите членки, както и приоритетите за изграждане на трайно партньорство и насърчаване на по-тясна ангажираност към държавата. Това е колективно усилие, което включва действия в подкрепа на мира, демокрацията, развитието и търговията.

През ноември 2013 г. по време на първата работна група ЕС—Мианмар комисарят Пиебалгс предложи основните сектори на сътрудничеството за развитие с Мианмар за периода 2014—2020 г. да бъдат развитието на селските райони, образованието, управлението и подкрепата за изграждане на мира.

„SWITCH-SMART“

През ноември 2013 г. комисарят Пиебалгс постави началото на програмата SWITCH-SMART (МСП за околна среда, отчетност, отговорност и прозрачност) в Мианмар. С проекта се подкрепя устойчивото производство на облекла „произведени в Мианмар“ и той ще допринесе за увеличаване на международната конкурентоспособност на МСП в този сектор. Тригодишният проект е финансиран със субсидия от ЕС в размер на 2 млн. EUR и цели намаляване на бедността чрез развитие на търговията и частния сектор в Мианмар.

Сирия продължи да бъде разтърсвана от конфликт, който оказва въздействие и върху стабилността на съседните държави, по-специално Ливан и Йордания. ЕС играе важна роля за поддържането на политическия диалог със заинтересованите страни с оглед намиране на политическо решение в Сирия и също така изигра важна роля в подготовката на мирната конференция за Сирия (Женева II). През 2013 г. ЕС реши да промени своята схема на санкции в полза на населението на Сирия и на сирийската опозиция, като продължи да оказва натиск върху самия режим. Освен това бе предвиден допълнителен финансов пакет от 400 млн. EUR за 2013 г., който да обхване приоритетните нужди на засегнатото население в Сирия и в региона. През 2013 г. ЕС и неговите държавите членки продължиха да бъдат най-големите донори на хуманитарна помощ (над 2 млрд. EUR) за засегнатите от конфликта 9,3 милиона души,

близо половината от които са деца. Европейската помощ достига до 80 % от засегнатото население.

ЕС активно подкрепя изпълнението на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН за премахване на химическите оръжия в Сирия и предостави материална подкрепа на мисията на ООН и на Организацията за забрана на химическите оръжия (ОЗХО).

Сирийските деца в нужда

Чрез подкрепа от ЕС най-малко 780 000 деца в Сирия, Йордания и Ливан, много от които в бежански лагери или вътрешно разселени, получиха училищно образование, пригодено към учебната програма в Сирия, за да могат да продължат обучението си. Около 10 000 учители бяха обучени в методи на преподаване или оказване на психосоциална подкрепа, които да им помогнат по-ефективно да преподават и да помагат на засегнатите деца.

Инициативата на ЕС „Деца на мира“: Нобеловата награда отеква в бъдещето

Децата са сред най-уязвимите жертви на конфликти. След като получи **Нобеловата награда за мир за 2012 г.** за постиженията си в областта на опазването на мира на Европейския континент, ЕС дари паричната награда в помощ на момичета и момчета по целия свят, които са лишени от възможността да растат в мир.

В Колумбия в полза на децата се реализира проект, който предотвратява наемането на деца от въоръжени групировки. В Южен Судан средствата се използват за подпомагане на децата да започнат нов живот след години на конфликт. В Пакистан чрез инициативата се подпомагат образованието и защитата на деца, разселени в резултат на конфликта. През ноември 2013 г. ЕС потвърди решението си да продължи инициативата „Деца на мира“, като обяви допълнителни средства за нови проекти през 2014 г.

В качеството си на водещи донори на хуманитарна помощ в световен план ЕС и държавите членки отговориха с решимост на природни бедствия, въоръжени конфликти и продължителни кризи през цялата 2013 г. Помощта за справяне с кризи, осигурена от Европейската комисия само за 2013 г., възлиза на над 1,3 млрд. EUR и беше реализирана в над 90 държави.

Освен това със завършването през юни 2013 г.⁷ на своя „План за действия за устойчивост в държави, податливи на кризисни ситуации, за периода 2013—2020 г.“ ЕС увеличи усилията за създаване на устойчивост в държави, податливи на кризисни ситуации.

Тропическият циклон Хаян беше един от най-силните регистрирани някога циклони и връхлетя **Филипините** на 7 и 8 ноември 2013 г. Вследствие на изключителната му сила и размер около 14 до 16 милиона души бяха пряко засегнати, а разрушенията бяха огромни. Броят на жертвите надхвърли 10 000. Циклонът връхлетя след

⁷ SWD(2013) 227 final, 19.6.2013 г.

земетресение с магнитуд 7,2, което разтърси Филипините през октомври, и разруши домовете и унищожи препитанието на близо 350 000 души.

ЕС реагира незабавно, като предостави над 43 млн. EUR за спешни хуманитарни нужди и за подпомагане на първоначалните усилия за възстановяване и реконструкция. ЕС помогна да се осигури плавността на прехода от непосредственото кризисно управление към възстановяване на нормалния живот на хората. Сред областите за действия са възстановяване на водоснабдяването и канализацията, ремонт на електроснабдителната мрежа, основно здравеопазване, подкрепа за осигуряване на препитание, подслон и ремонт на инфраструктурата, за да се гарантира, че инфраструктурата е по-устойчива на бъдещи тайфуни или земетресения.

ЕС продължи да бъде изцяло ангажиран с усилията за улесняване на политическия и икономическия преход през 2013 г. По-специално той участва в преодоляването на задълбочаващата се поляризация в Египет. Помощта на ЕС за **Египет** беше преразгледана след вълната от насилие, последвала свалянето на президента Мохамед Мурси. Външната помощ за развитие от ЕС понастоящем е насочена към социално-икономическия сектор в полза на крайно нуждаещите се хора и в подкрепа на гражданското общество.

Европейската политика за съседство (ЕПД) продължава да бъде в основата на установяването на зона на просперитет със съседите на ЕС чрез засилено политическо асоцииране, икономическа интеграция и по-тясно сътрудничество. През 2013 г. ЕС продължи усилията си за подкрепа и насърчаване на демократичния преход в региона и предостави общо около 1,3 млрд. EUR за нови ангажименти. ЕС продължава да е най-важният търговски партньор на почти всички съседни на ЕС държави.

През 2013 г. беше постигнат значителен напредък при прилагането на Източното партньорство. Срещата на високо равнище на държавите от Източното партньорство във Вилнюс през ноември отбеляза важен етап за отношенията на ЕС с нашите най-близки източни съседи. Преговорите за споразумения за асоцииране, включително тези за задълбочени и всеобхватни зони за свободна търговия (ЗВЗСТ) с Република **Молдова** и с **Грузия**, до голяма степен бяха завършени и споразуменията бяха парафирани.

Отношенията с **Украйна** през 2013 г. бяха насочени към това да се помогне на държавата да изпълни условията, които да позволят подписването на споразумение за асоцииране, включително за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (СА/ЗВЗСТ). Украинското правителство обяви решението си да отложи подписването на СА/ЗВЗСТ в края на ноември. Въпреки това през годината беше постигнат значителен напредък. Плащанията по програми за бюджетна подкрепа, които бяха спрени поради опасения, свързани с управлението на публичните финанси, най-накрая бяха осъществени в отговор на положителните стъпки, предприети от украинските власти. ЕС пое ангажимент да подкрепя икономическото и финансовото стабилизиране на Украйна, по-специално като подкрепя развитието на гражданското общество и на частния сектор.

С новия Европейски инструмент за съседство подходът, основан на стимули, който е един от основните аспекти на обновената политика за съседство, ще позволи на ЕС да увеличи своята подкрепа за държави партньори, които наистина въвеждат задълбочена и устойчива демокрация, включително спазването на правата на човека, и изпълняват договорените цели на реформите.

Цели на хилядолетието за развитие и след тях — достоен живот за всички и навсякъде

2013 г. се превърна в ключова година за оформянето на глобалните дискусии за рамката след 2015 г. Европейският съюз и неговите държави членки продължиха да играят водеща роля в дискусиите за рамката за развитие, които ще бъдат продължение на целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) след 2015 г. През февруари 2013 г. Комисията публикува своето новаторско съобщение относно „Достоен живот за всички“⁸, в което очерта предложената от ЕС визия за рамка след 2015 г., а именно премахването на крайната бедност до 2030 г., като същевременно се гарантира устойчивото развитие на планетата и изготвянето на пътна карта за постигането на тази цел.

Тази визия постави основите за позицията на ЕС относно периода след 2015 г. и залегна в обсъжданията в Европейския парламент. Освен това в контекста на ООН тя намери отражение в доклада на групата на високо равнище на ООН, в която членува комисарят Пиебалгс, и в документа, изготвен в резултат на специалната среща относно целите на хилядолетието за развитие на Общото събрание на ООН в Ню Йорк през септември. Този документ, одобрен от всички държавни и правителствени ръководители, илюстрира световната договореност относно необходимостта от единен и хармонизиран път към изкореняване на бедността и устойчиво развитие.

На 23 септември Комисията публикува нови резултати, които показват приноса на ЕС за борбата с бедността по света⁹ между 2004 и 2012 г. Тези резултати са впечатляващи. Факт е, че финансирането от ЕС е помогнало за намаляване на бедността по света и за подпомагане на ЦХР, като подобрява живота на милиони хора в хода на този процес. Например външната помощ за развитие от ЕС от 2004 г. насам е осигурила достъп до по-качествена питейна вода за над 70 милиона души (повече от броя на населението на Франция), 14 милиона деца са получили възможност да ходят на начално училище, а над 46 милиона души са получили помощ за гарантиране на продоволствената им сигурност.

Инициативата на ЕС за Целите на хилядолетието за развитие

До 2010 г. в световен план беше постигнат огромен напредък по отношение на ЦХР. Десет години след договарянето им обаче много държави продължават да бъдат далеч от постигането на някои от ЦХР. Поради това през 2010 г. ЕС създаде нова инициатива за ЦХР, осигурявайки финансиране, основано на нуждите и на ефективността, на стойност 1 млрд. EUR. 700 млн. EUR от тях бяха насочени към най-изоставащите ЦХР, като например глада, здравето на майките и смъртността сред децата, а 300 млн. EUR бяха отпуснати на държави с добри резултати в усвояването на помощи. До момента по линия на инициативата на ЕС за ЦХР са финансирани 70 проекта в 46 държави.

Като част от усилията за ЦХР и световната борба срещу бедността беше постигнат значителен напредък в борбата срещу ХИВ, туберкулозата и маларията. Изчислено е, че до края на 2013 г. субсидии за над 140 държави от Глобалния фонд за борба с тези

⁸ COM(2013) 92 final, 27.2.2013 г.

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-852_en.htm

заболявания са осигурили антиретровирусно (АРВ) лечение за над 1,6 милиона души, открити и лекувани са 11,2 милиона души с нови случаи на инфекциозна туберкулоза, а на семействата са осигурени над 360 милиона третирани с инсектициди мрежи против комари за превенция на маларията. Все още обаче милиони хора са заплашени от заразяване. В отговор на това в края на 2013 г. ЕС обяви, че ще увеличи своя принос към Глобалния фонд на 370 млн. EUR за периода 2014—2016 г.

Европейски дни на развитието

Рамката за периода след 2015 г. и съобщението „Достоен живот за всички“ бяха също така основната тема на Европейските дни на развитието (ЕДР), проведени в Брюксел през ноември 2013 г. Това ежегодно събитие продължава да събира на едно място политици, представители на гражданското общество, изследователски организации и частния сектор от развити и развиващи се държави с цел обсъждане на най-належащите към момента проблеми, свързани с развитието. Събитието през 2013 г. не направи изключение, като привлече рекорден брой участници — над 5 500.

Гражданите на ЕС: като помагаме на развиващите се държави, помагаме и на самите себе си

В специално проучване на Евробарометър, проведено за Европейските дни на развитието в Брюксел на 26 и 27 ноември, 66 % от гражданите на ЕС са изразили съгласие, че справянето с бедността в развиващите се държави следва да бъде един от основните приоритети на ЕС. Почти седем от всеки десет души (69 %) са убедени, че оказването на помощ на развиващите се държави е добро и за ЕС и неговите граждани.

Перспективи

През 2014 г. ЕС ще засили допълнително реализирането на Програмата за промяна и ще увеличи въздействието ЕС в областта на сътрудничеството за развитие.

Основните принципи на Програмата за промяна ще продължат да способстват за процеса на програмиране за нашите инструменти за външни действия и за Европейския фонд за развитие. Призивът в Програмата за промяна за по-силна роля на частния сектор за постигането на приобщаващ и устойчив растеж ще бъде превърнат в практически предложения под формата на съобщение на Комисията, което ще бъде представено през първата половина на 2014 г.

Освен това в Програмата за промяна се призовава ЕС да премине към основан на права подход, така че правата на човека и управлението да бъдат взети под внимание като предпоставки за напредък, развитие и оправомощаване на хората. Съответно Комисията ще работи за системното интегриране на принципите и стандартите във връзка с правата на човека и тяхното постигане в цялостния процес за развитие.

През 2014 г. работата ще продължи да бъде насочена към увеличаване на ефикасността и ефективността на сътрудничеството за развитие чрез подобряване на координацията, съгласуваността на политиките и отчетността. Във връзка с това ще

бъде завършено разработването на европейска рамка за резултати и процесът на съвместно изготвяне на програми на ЕС ще постигне напредък.

Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат да работят за постигането на всички ЦХР преди целевата им дата през 2015 г. и да изпълняват конструктивната роля, която играем в световния процес на оформяне на рамката за периода след 2015 г. с цел постигане на по-нататъшен напредък.

Като цяло 2015 г. обещава да бъде решаваща година за развитието. Отчитайки това, в края на 2013 г. Парламентът и Съветът бяха близо до вземането на решение за определяне на 2015 г. за „Европейска година на развитието“. Това ще представлява отлична възможност за Европейския съюз да информира своите граждани за добавената стойност на ЕС в областта на сътрудничеството за развитие и да покаже резултатите, които ЕС вече е постигнал. То също така може да подчертае уникалната способност на ЕС да разчита на обединените сили на своите държави членки по отношение на борбата с бедността и отстояването на развитието, мира и просперитета в целия свят, както и за постигане на още по-добри резултати в бъдеще.